

Gminny program wspierania rodziny w Gminie Nasielsk na lata 2022-2024

Nasielsk, marzec 2022r

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Nasielsk.....	4
II. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach programu wspierania rodzin.....	6
III. Analiza SWOT.....	6
IV. Misja.....	8
V. Cele główne i szczegółowe.....	9
Cel główny programu.....	9
Cele szczegółowe:.....	9
VI. Realizacja programu.....	9
VII. Efekty i rezultaty programu.....	13
VIII. Monitoring i ewaluacja.....	14
IX. Instytucje realizujące Gminny program wspierania rodziny w Gminie Nasielsk:.....	15

Wstęp

Gminny program wspierania rodziny w Gminie Nasielsk na lata 2022-2024 jest kontynuacją wcześniejszych programów realizowanych w gminie od 2013 roku.

Głównym założeniem programu jest tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania. Celami szczegółowymi programu są wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej, praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych, zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

Współcześnie zakłada się, że rodzina tworzy podstawowe, naturalne i wszechogarniające środowisko życia. To grupa osób, które wzajemnie na siebie oddziałują, stanowią system, którego elementy są wzajemnie ze sobą powiązane. Według J. Brągiel rodzina „ma ogromny wpływ na kształtowanie osobowości dziecka, rozwój jego zdolności i umiejętności osiągnięcia sukcesu”. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Zaburzone funkcjonowanie jednego z członków rodziny uderza w cały system, a zwłaszcza w dziecko jako najsłabsze ogniwo. Dziecko w rodzinie dysfunkcyjnej doświadcza życia w ciągłym stresie i napięciu spowodowanym chroniczną niestabilnością sytuacji, izolacji społecznej rodziny, zamiany ról w obrębie rodziny. Dziecko nie ma zaspokojonej potrzeby bezpieczeństwa, miłości, akceptacji, szacunku.

Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowaną możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd też, założeniem programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy.

I. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Nasielsk

Z danych Urzędu Miejskiego w Nasielsku Wydział Spraw Obywatelskich wynika, że na dzień 31 grudnia 2021 roku Gmina Nasielsk liczyła 19 226, wśród których większość stanowiły kobiety. Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 62% mieszkańców Gminy Nasielsk na dzień 31 grudnia 2021. Na podstawie poniższej tabeli można stwierdzić, że w Gminie Nasielsk przybywa osób w wieku poprodukcyjnym, natomiast maleje liczba osób w wieku produkcyjnym.

Tabela 1. Stan ludności Gminy Nasielsk w latach 2019, 2020, 2021.

Rok	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
2019	19 435	9 766	9 669	3 834	12 254	3 347
2020	19 385	9 645	9 740	3 859	12 068	3 458
2021	19 226	9 631	9 595	3836	11 913	3477

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Nasielsku, Wydział Spraw Obywatelskich

Pomimo szerokiej oferty na rynku zawodowym, możliwościom podwyższania swoich kompetencji zawodowych problem bezrobocia nadal w gminie Nasielsk jest bardzo istotny. W roku 2020 pomoc finansową z powodu bezrobocia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku przyznał 108 rodzinom, w roku 2021 sytuacja uległa niewielkiej zmianie. Istotnym powodem przyznawania pomocy jest także problem ubóstwa czy niepełnosprawności. Z danych zawartych w tabeli nr 2 można zaobserwować spadek liczby osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej, co jest niewątpliwie wynikiem przyjaznej polityki państwa względem rodzin.

W rodzinach korzystających z pomocy społecznej częstym problemem jest długotrwałe bezrobocie, które uniemożliwia aktywne i świadome uczestniczenie w życiu społecznym. Czasami dochodzi do zjawiska, które można określić jako dziedziczenie bezrobocia. Bezrobotni rodzice często przekazują własny wzorzec zachowania; bezradność, poczucie niemożności zmieniania swojego życia.

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, bezrobocie pozostaje jednym z głównych powodów przyznania pomocy finansowej. Inne powody to m.in. ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa, wielodzietności (tabela 2).

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2020 r. oraz od stycznia do grudnia 2021 roku, udzielono wsparcia:

- w 2020 r. 522 rodzinom na podstawie ustawy o pomocy społecznej, w 2021r. 402 rodzinom
- w 2020r. zapewniono ciepły posiłek 95 dzieciom, w 2021 r. 90 dzieciom
- w 2020r 3 239 osobom, w 2021r. 3 240 osobom – na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych,

- na grudzień 2020r przyznano świadczenie wychowawcze 3869 dzieciom, w 2021r. przyznano św. wychowawcze 2607 rodzinom na rzecz 4101 dzieci,
- w 2020r. wydano 94 pozytywnych decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy, w 2021r wydano 103 decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy,
- stypendium szkolne na rok szkolny 2020/2021 otrzymało 42 dzieci, w roku szkolnym 2021/2022 przyznano stypendium szkolne 83 dzieciom

Tabela2. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w 2020 oraz w 2021r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Gmina Nasielsk			
	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2020	2021	2020	2021
Ubóstwo	173	158	356	295
Potrzeba ochrony macierzyństwa	28	25	167	148
W tym: wielodzietność	26	24	157	143
bezrobocie	108	90	311	247
niepełnosprawność	119	121	210	203
Długotrwała lub ciężka choroba	134	120	216	200
Bezradność w sprawach opiek.-wych. I prowadzenia gospodarstwa domowego	51	29	189	117
Rodziny niepełne	33	18	103	63
Rodziny wielodzietne	11	9	68	54
alkoholizm	21	21	45	45
Przemoc w rodzinie	4	1	10	1
Narkomania	2	3	9	5
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	5	0	5

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nasielsku, sprawozdanie z realizacji zadań MRiPS-03

Na koniec 2020r. 27 dzieci z terenu Gminy Nasielsk przebywało w rodzinach zastępczych, 8 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Natomiast na koniec roku 2021, 21 dzieci przebywało w spokrewnionych rodzinach zastępczych, 10 dzieci przebywało w niezawodowych rodzinach zastępczych, 3 dzieci w rodzinach zastępczych, 7 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

II. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach programu wspierania rodzin.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu powinny być podporządkowane ustawy i rozporządzenia dotyczące różnych sfer życia społecznego. Realizując „Gminny program wspierania rodziny w Gminie Nasielsk na lata 2022-2024” należy brać pod uwagę między innymi:

- Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r.(Dz. U. z 2020r. poz. 821 ze zm.)
- Ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 poz. 1329)
- Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r. poz. 2268)
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r. poz. 1249),
- Ustawę z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020r. poz. 1359)
- Ustawę z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2018r. poz. 969 ze zm.)
- Ustawę z 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2021r. poz. 75, 952)

III. Analiza SWOT.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nasielsk na lata 2018-2022	- Wysoki poziom bezrobocia
- Program Przeciwdziałania Przemocy na lata 2021-2025	- Wysoki wskaźnik ubóstwa
- Aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny	- Wysokie koszty utrzymania rodzin
- Samorządowe Przedszkole oraz Żłobek Miejski w nowoczesnym budynku	- Ograniczenie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę
- Funkcjonowanie dwóch Niepublicznych Przedszkoli i Żłobków	- System prawny (zbyt niskie kryterium dochodowe do otrzymania świadczeń socjalnych i świadczeń rodzinnych)
- Funkcjonowanie na terenie powiatu Hotelu	- Brak mieszkań chronionych i socjalnych
	- Ograniczona liczba mieszkań komunalnych, długi okres oczekiwania
	- Wzrost liczby zdań zleconych samorządom

<p>Ośrodka Interwencji Kryzysowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - Baza instytucji wspierających rodzinę (w szczególności: policja, sąd, MOPS, PCPR, organizacje pozarządowe) - Funkcjonowanie placówek oświatowych na terenie miasta - Funkcjonowanie placówek ochrony zdrowia na terenie miasta - Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny - Dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników służb pomocy społecznej, pedagogów szkolnych - Profesjonalna praca służb pomocy społecznej - Oferty sportowe i baza lokalowa (boisko Orlik) - Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkoły - Zatrudnienie asystenta rodziny 	<p>gminnym</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych - Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie. - Niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych, - Bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - Brak współdziałania rodziców w zakresie edukacji dzieci. - Brak ośrodków wsparcia rodzin na terenie miasta. - Brak środków finansowych na zatrudnienie drugiego asystenta rodziny
<p>SZANSE</p>	<p>ZAGROŻENIA</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Polityka państwa przyjazna rodzinom - Spadek bezrobocia - Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych - Działalność punktu konsultacyjnego świadczącego m.in. pomoc prawną, psychologiczną - Współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych - Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób w rodzinach zagrożonych i wykluczeniem społecznym 	<ul style="list-style-type: none"> - Zanik więzi, tradycji rodzinnych, „pęd życia” - Wzrost kosztów utrzymania rodzin, rozszerzenie zjawisk patologicznych (przemoc, narkomania, alkoholizm, uzależnienia). - Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców. - Rozszerzenie kręgów ubóstwa (m.in. wśród osób pracujących). - Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy” - Demotywacyjny charakter przyznawania świadczeń społecznych - Ograniczenie środków finansowych

<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - Ustanowienie rodzin wspierających - Podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny - Rozwój wolontariatu - Możliwość tworzenia klubów dziecięcych - Edukacja rodziców - Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę - Funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych - Zwiększenie środków finansowych w obszarze pomocy społecznej, edukacji i wychowania - Większa aktywność organizacji pozarządowych - Zwiększenie i zróżnicowanie bezpłatnych ofert kulturalnych - Realizowanie programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia - Możliwość założenia żłobków przez osoby fizyczne - Sprawowanie opieki przez dziennego opiekuna lub nianie - Szkolenie opiekunek dla dzieci do lat 3 - Utworzenie dziennego ośrodka wsparcia na terenie miasta, 	<p>przeznaczonych na edukację</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ograniczenie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji przez specjalistów - Wymogi zachowywania standardów w sprawie zakładania żłobków, Klubów dziecięcych - Brak środków finansowych na zatrudnienie większej liczby asystentów rodziny - Brak zainteresowania pełnieniem funkcji rodziny wspierającej - Brak środków finansowych na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej - Brak środków finansowych na utworzenie ośrodków wsparcia dziennego
--	--

IV. Misja

Każda społeczność, w której warto żyć musi tworzyć sieć ludzi dobrej woli- wspierających siebie nawzajem. Inaczej idzie w rozsypkę. Chrońmy i wzmacniamy RODZINĘ – ze szczególnym zrozumieniem.

V. Cele główne i szczegółowe

Cel główny programu

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe:

- Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.
- Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.
- Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

VI. Realizacja programu

L.p.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki	Źródło finansowania
Cel szczegółowy 1: Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.					
1.	Pomoc rodzinom wspierającym (w razie stwierdzonych potrzeb).	2022-2024	Gmina MOPS	Liczba rodzin objętych pomocą	Środki własne realizatorów działania, dotacje, środki zewnętrzne
2.	Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodziny lub pracowników socjalnych.	2022-2024	Gmina, MOPS	Liczba wspieranych rodzin	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
3.	Propagowanie idei tworzenia klubów dziecięcych m.in przez osoby fizyczne.	2022-2024	Gmina, MOPS, lokalne media	Liczba przeprowadzonych akcji	Środki własne realizatorów działania,
4.	Wspieranie klubów działających na rzecz dzieci młodzieży.	2022-2024	Gmina, MOPS, NOK, Placówki oświatowe	Liczba klubów objęta wsparciem	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
5.	Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin.	2022-2024	PCPR, Placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Komenda Powiatowa	Liczba zrealizowanych programów	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

			Policji (Komisariat Policji w Nasielsku)		
6.	Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad, warsztatów dla rodziców.	2022-2024	PCPR, Placówki oświatowe, Poradnia psychologiczno- -Pedagogiczna, MOPS	Liczba zrealizowanych szkoleń, warsztatów, porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
7.	Indywidualne poradnictwo zawodowe psychologiczne i pedagogiczne.	2022-2024	Poradnia psych.- pedagog., PCPR, Placówki oświatowe, Powiatowy Urząd Pracy(Filia w Nasielsku)	Liczba porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
8.	Organizowanie konferencji dot. Problematyki rodzinnej.	2022-2024	Poradnia Psych.-Pedag. PCPR, Placówki oświatowe, MOPS, Gmina	Ilość konferencji	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
9.	Rozwój wolontariatu.	2022-2024	Placówki oświatowe, MOPS, Gmina	Liczba wolontariuszy	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
10.	Promowanie rodzinnej integracji.	2022-2024	Placówki oświatowe, MOPS, Gmina, Organizacje pozarządowe, NOK, Lokalne media	Ilość imprez, spotkań integracyjnych	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
11.	Kursy, szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających rodzinę.	2022-2024	Gmina, MOPS, Placówki oświatowe	Liczba szkoleń, kursów, warsztatów Liczba uczestników	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
Cel szczegółowy 2: Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.					
1.	Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są	2022-2024	Gmina, MOPS, Poradnia Psych.-	Liczba analizowanych rodzin	Środki własne realizatorów działania,

	umieszczeniem w pieczy zastępczej.		Pedagogiczna, Placówki oświatowe, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Komenda Powiatowa Policji (Komisariat Policji w Nasielsku)		
2.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.	2022-2024	MOPS, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Komenda Powiatowa Policji, Placówki oświatowe, PCPR	Liczba monitorowanych rodzin	Środki własne realizatorów działania,
3.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (w tym pomoc psychologiczna i prawna).	2022-2024	Gmina, MOPS, PCPR, Poradnia Psych.-Pedag., Placówki oświatowe	Liczba konsultacji Liczba udzielonych porad	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4.	Terapie i mediacje.	2022-2024	Gmina, MGKRPA, MOPS, PCPR, Poradnia Psych.- Pedag.	Liczba terapii Liczba mediacji	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
5.	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	2022-2024	Gmina, MOPS	Liczba rodzin objętych usługami	Środki własne realizatorów działania, dotacje, środki zewnętrzne
6.	Organizowanie grup wsparcia.	2022-2024	Gmina, MOPS	Liczba zorganizowanych grup wsparcia	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
7.	Tworzenie/rozwój dziennych ośrodków wsparcia(w razie potrzeb).	2022-2024	Gmina, MOPS, Organizacje pozarządowe	Liczba dziennych ośrodków wsparcia.	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

Cel szczegółowy 3: Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.					
1.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.	2022-2024	Gmina, MOPS, Organizacje pozarządowe	Liczba rodzin objętych pomocą.	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
2.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.	2022-2024	MOPS, SPZOZ, Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej	Liczba monitorowanych rodzin	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
3.	Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	2022-2024	Gmina, MOPS, Placówki oświatowe Organizacje pozarządowe	Liczba zorganizowanych form wypoczynku Liczba uczestników wypoczynku	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4.	Skierowanie i finansowanie pobytu dzieci i rodzin w sytuacjach kryzysowych w Hotelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Maz.	2022-2024	Gmina, PCPR, MOPS	Liczba skierowanych dzieci/ rodzin	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
5.	Finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających(w razie potrzeby).	2022-2024	Gmina, MOPS	Liczba rodzin wspierających	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
6.	Finansowanie kosztów szkoleń rodzin wspierających i asystenta rodziny(w razie potrzeb).	2022-2024	Gmina, MOPS	Liczba szkoleń	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
7.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce	2022-2024	Gmina, MOPS	Liczba umieszczonych dzieci	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodkiem preadopcyjnym.				
--	--	--	--	--

1. Koordynator programu – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku
2. Miejsce realizacji – Gmina Nasielsk
3. Okres realizacji: 2022- 2024
4. Realizatorami programu są w szczególności:
  - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku
  - Gmina Nasielsk,
  - Placówki oświatowe z terenu Gminy Nasielsk,
  - Organizacje pozarządowe,
  - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Dworze Mazowieckim, filia w Nasielsku,
  - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim
  - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Pułtusku
  - Komisariat Policji w Nasielsku
  - Zakłady opieki zdrowotnej
  - Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Nasielsku
  - Nasielski Ośrodek Kultury w Nasielsku
1. Finansowanie programu:
  - Zadania publiczne Gminy Nasielsk
  - Zadania publiczne Powiatu Nowodworskiego
  - Zadania publiczne Województwa Mazowieckiego
  - Programy grantowe i inne środki zewnętrzne.

VII. Efekty i rezultaty programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.

3. Poprawa sytuacji dziecka w rodzinie.
4. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka.

VIII. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty, czy pozwoliły i w jakim stopniu na realizację celów Programu.

Ewaluacja Programu będzie odbywać się na bieżąco przez cały czas. Raport z ewaluacji i monitoringu będzie sporządzany co roku. Równolegle trwać będzie proces monitorowania programu. Na zakończenie okresu trwania programu (okres trwania pierwotnie zaplanowanego tj.2024) przeprowadzone zostanie podsumowanie i analiza z raportów rocznych oraz ewaluacja końcowa programu. W przypadku przedłużenia czasu trwania oraz modyfikacji programu założenia metodologii ewaluacji i monitoringu będą odpowiednio dostosowywane.

Cele monitoringu:

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów programu.

Cele ewaluacji programu:

- doskonalenie podejmowanych działań w ramach programu,
- uzyskanie informacji o efektach wdrażania programu oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania związane z realizacją programu,
- wzrost jakości programu,
- pogłębianie odpowiedzialności za wdrażanie programu wśród wszystkich zainteresowanych jej funkcjonowaniem i jej efektami,

Kryterium ewaluacji:

Ewaluacja będzie prowadzona według kryterium adekwatności, trwałości oraz użyteczności. Zebrane informacje w ramach monitoringu i ewaluacji odpowiedzą na pytania czy i do jakiego stopnia cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

W ramach procesu monitoringu i ewaluacji uzyskana zostanie również informacja czy i jakim obszarze program wymaga aktualizacji, przeformułowania lub zmian postawionych celów. Monitoring i ewaluacja programu odbywać się będzie według kryterium odpowiedności realizowanych przedsięwzięć

w ramach programu w stosunku do potrzeb lokalnych.

Ewaluacja wg kryterium użyteczności oraz trwałości ma na celu uzyskanie informacji na temat zależności pomiędzy potrzebami rzeczywistymi wdrażanego programu, a rezultatami oraz jej efektami. Każde kryterium może być różnie mierzone, co oznacza, że może posiadać różne miary jego wartości (wskaźniki).

Na potrzeby ewaluacji i monitoringu przyjęte zostaną m.in. wskaźniki zaplanowane w programie.

Proces ewaluacji programu realizowany jest trzyetapowo:

1. Ewaluacja ex-ante (przed rozpoczęciem)

Przeprowadzona została w trakcie planowania programu. W fazie przygotowania programu zbadane zostały w poszczególnych obszarach projektu silne oraz słabe strony, szanse i zagrożenia (analiza SWOT).

2. Ewaluacja mid-term (w połowie realizacji).

Ewaluacja wewnętrzna przeprowadzona w połowie wdrażania programu (z uwzględnieniem corocznych raportów z monitoringu i ewaluacji programu).

Ewaluacja mid-term ma za zadanie ocenę adekwatności programu do lokalnych potrzeb oraz adekwatności podejmowanych działań w stosunku do realizacji przyjętych celów w programie. W wyniku działań monitoringowo-ewaluacyjnych w połowie realizacji programu zostanie przeprowadzona analiza realizacji założonych działań w zakresie czasu ich realizacji, źródeł finansowania, występowania problemów oraz zagrożeń do dalszej realizacji. Ewaluacja i monitoring pozwoli między innymi na aktualizację diagnozy oraz weryfikację założeń programu.

Przez cały okres realizacji programu prowadzony będzie monitoring i ewaluacja on-going (ewaluacja bieżąca). Zebrane w ich toku informacje przyczynia się do identyfikacji oraz zapobieganie występującym problemom w trakcie realizacji programu.

3. Ewaluacja ex-post (po zakończeniu).

Ewaluacja zewnętrzna przeprowadzona na zakończenie wdrażania programu. Ewaluacja ex-post ma za zadanie ocenę adekwatności programu do lokalnych potrzeb. Zebrane informacje odpowiadają na pytania czy i do, jakiego stopnia cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

Ewaluacja dostarczy także informacji na potrzeby planowania programu w kolejnych latach.

IX. Instytucje realizujące Gminny program wspierania rodziny w Gminie Nasielsk:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku
2. Gmina Nasielsk
3. Placówki oświatowe z terenu Gminy Nasielsk

4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim
5. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nasielsku
6. Komisariat Policji w Nasielsku
7. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Sądu Rejonowego w Pułtusku
8. Powiatowy Urząd Pracy, Filia w Nasielsku
9. Organizacje pozarządowe
10. Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
11. Zakłady opieki zdrowotnej (SPZOZ, NZOZ)
12. Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna w Nasielsku
13. Lokalne media.
14. Nasielski Ośrodek Kultury